

SUDET

Susikannan kasvu tulee kalliiksi karjankasvattajalle

Sudet tappavat entistä rohkeammin erityisesti lampaita. Maa- ja metsätalousministeriö arvioi korvausrahojen riittävän.

Sudet ovat tappaneet tänä vuonna MT:n keräämien tietojen mukaan ainakin 74 lammasta. Koko viime vuoden aikana sudet tappoivat 68 lammasta ja edellisvuonna 58. Tänä vuonna on sattunut erityisen paljon tapauksia, joissa susi on tappanut useita lampaita kerralla.

Susivahingoista saa korvauksia, mutta ne eivät kata haittaa, joka aiheutuu susiin varautu-

misesta ja selviytyvien eläimien vauhkootumisesta. Suden ajaessa karjan ulos aidasta niitä voidaan joutua etsimään talkoovoimin päiväkausia. "Häiriikkösusiluvan sanavalinta on epäonnistunut. Lupaa ei tahdo saada millään, kun se edellyttää "merkittävää taloudellista vahinkoa". Asetus pihasukusista ei ota huomioon niistä aiheutuvaa häiriötä ja uhkaa", sanoo Haapajärven petoyhdyshenkilö **Olli Leppänen**. "Susien tappamien lampaiden määrään nousu ei johdu siitä, että lampaiden määrä on kasvanut. Kyllä se johtuu siitä, että susien kanta on nyt kasvanut aivan äärrajoihleen", hän sanoo. "Korvaussummat ovat pelileilyä eivätkä kata juuri mitään. Vahingot pitää kuitenkin aina ilmoittaa, se on ainoa keino vaikuttaa tilanteeseen."

MTK Keski-Pohjanmaa ja metsästäjäliitto vaativat lisää sudenkaatolupia. "Maatiloille asennetuista riistakameroista on voitu nähdä, kuinka sudet ovat tulleet jopa navetan sisälle", MTK Keski-Pohjanmaan toiminnanjohtaja **Jouni Jyrinki** kertoo. "Susien liikkuminen aivan asutuksen keskellä ei ole enää luonnollista", hän sanoo. Suomen Metsästäjäliitto esittää, että maa- ja metsätalousministeriö myöntäisi tänä vuonna suden kannanhoidollisessa metsästyksessä kaksi kaatolupaa jokaista susilaumaa kohden. Tämä merkitsisi yhteensä jopa 70–80 kaatolupaa.

Suurpetovahingoissa säästöjä
Maa- ja metsätalousministeriön ylitarastaja **Jussi Laanikari**

kertoo susivahinkojen jäävän todennäköisesti kokonaisuudessaan pienemmäksi kuin viime vuonna. "Määräävässä asemassa on porovahinkojen lukumäärä, koska suurpetovahingoista yli 90 prosenttia on porovahinkoja. Niissä alkuvuoden kertymä näyttäisi olevan merkittävästi aiempia vuosia alhaisempi." "Lopullinen vahinkomäärä saadaan vuoden 2015 osalta vasta helmikuussa 2016. Arvioisin, että kaikki suurpetojen aiheuttamat vahingot jäävät 6,4–6,5 miljoonan euron paikkeille eli noin miljoonan vähemmän kuin vuonna 2014", Laanikari sanoo. Suomen susikannan hoitosuunnitelma julkaistiin keväällä 2015. Siinä yhdeksi tavoitteeksi nostetaan susivahinkoihin reagoiminen nopeasti ja niiden ennaltaehkäisy.

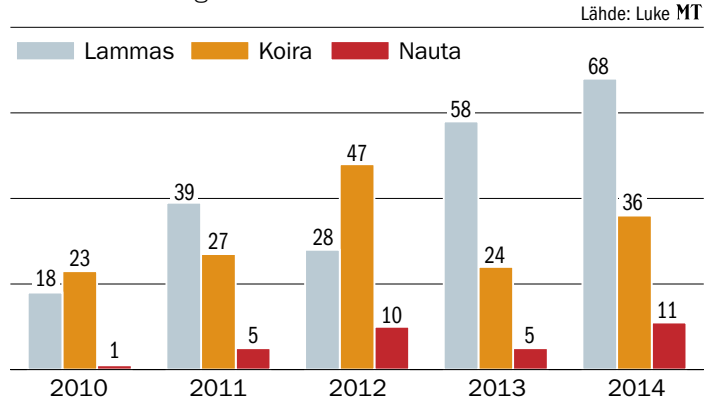
"Susien aiheuttamat vahingot korvataan täysimääräisesti ja maksatuksen nopeuttamista kehitetään." Valtiovarainministeriö esittää vuodelle 2016 korotusta petovahinkomomentille eli 4,3 miljoonan euron nostamista 8 miljoonaan.

"Yhden suden liikkeet" hallitsevat keskustelua
Susikeskusteluun liittyy kaksi hyvin voimakasta ääripäätä: tahot, joiden mielestä yksikin susi Suomessa on liikaa ja tahot, joiden mielestä yhdenkin suden kaataminen on liikaa. Suomessa aloitettiin viime talvena suden kannanhoidollinen metsästy, johon myönnettiin 24 lupaa. Viisi niistä jäi käyttämättä, kun luvista valittiin hallinto-oikeuteen. "Paikalliset luonnonsuojelijat

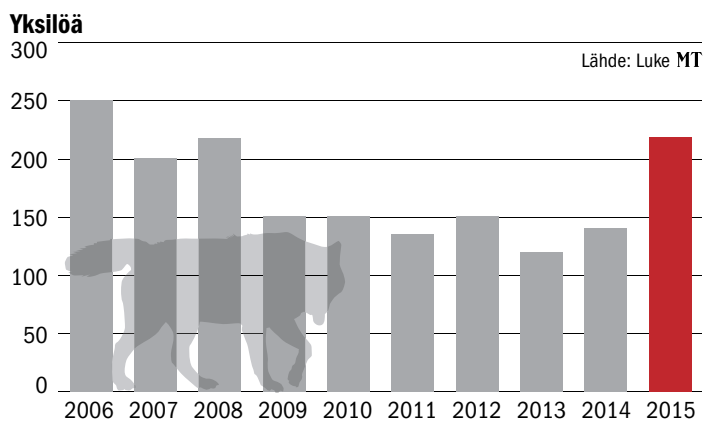
ymmärtävät susien metsästyksen. Luvista valittajat eivät asu itse susialueella", arvioi Leppänen. Erityisesti Varsinais-Suomessa susikantaan liittyy viljejä huhuja. Luonnonvarakeskuksen tutkija **Sanna Ojalampi** kommentoi susikonfliktia: "Tutkimustuloksia muka piilotellaan. Varsinais-Suomessa puhutaan että eivät sudet ole tulleet tänne itsestään vaan niitä on siirtoistutettu. Ja lisäksi ne ovat muka koirasusia." "Nämä ovat sellaisia asioita, joita ihmiset ovat kenties kuulleet jostakin ja yhtäkkiä ne ovat tulleet faktoiksi. Kun tutkimuslaitos ei vahvista uskomuksia, syntyy kauhea polemiikki. Olisi ihan hyvä, jos jollain tavalla uskottaisiin tieteseen." **TERHI PAPE-MUSTONEN**

Susien tappamat kotieläimet 2010–2014

Ilmoitetut vahingot

Susikanta 2006–2015

”Jos ne kunnioittaisivat ihmistä, niin ei olisi mitään hätää”

Jalmari, Jaakko ja Sari Kivelä kahvitauolla kotitilallaan Käräsäällä. Kesää ovat varjostaneet pilvien lisäksi tavallistuksi heittäytyneet sudet.

Sudet aiheuttavat paljon ylimääräistä työtä ja huolta **Jaakko, Sari ja Jalmari Kiveläille**, joiden tilalla Käräsäällä tapettiin kolme hiehoa viime viikon tiistaina. 38 naudan lauma ajettiin metsään seitsemän kilometrin päähän. "Ei susia vastaan sinänsä mitään, niitä on ollut täällä iät ja ajat. Kuhan pysyisivät vaan metsissä. Laitumella olevat huolettaa kokoajan, karjaa pitää laskea ja tarkkailla enemmän", kertoo Jaakko Kivelä. Susia on Kivelöiden mielestä selkeästi liikaa. "Jos ne kunnioittaisi ihmistä niin kuin ennen ei olisi mitään hätää. Joku pitäisi aina silloin tällöin ampua ja olla jahtia päällä muutenkin", kertoo Jaakko Kivelä. Susiin varautuminen on Kivelöiden mielestä vaikeaa. "Eläinten hyvinvointi on meille tärkeää ja haluttaisiin laiduntaa, mutta se menee mahdottomaksi susien takia. Samoin uuteen navettaan tulee avonaiset seinät, jaloittelutarhat ynnä muut sellaiset, jotka liittyvät eläinten hyvinvointiin. Kysymys kuuluuukin miten ne suojataan ja millä rahalla."

Sudet tulevat pihaan
Huittislainen lampuri **Terhi Palojoki** menetti suden tappamina 18 lammasta vuonna 2013. Tilalle hankittiin susivahingon johdosta laumanvartijakoiria ja rakennettiin petoaitaa,

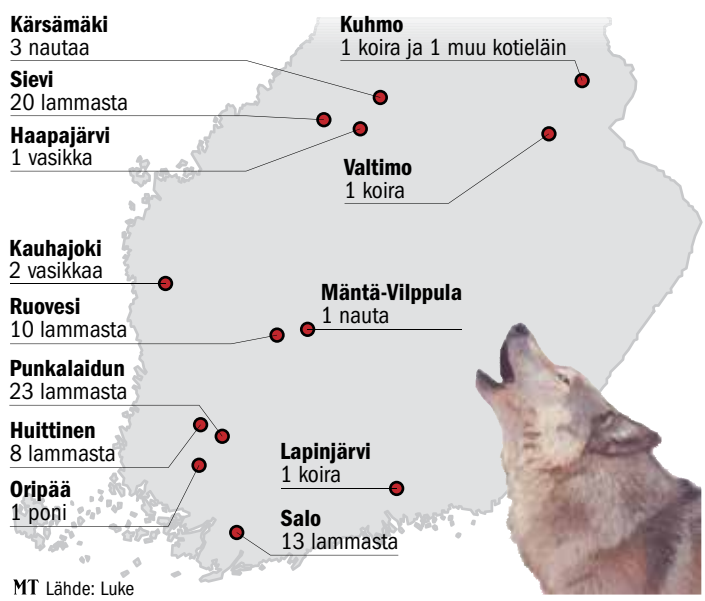
mutta sudet tappoivat niistä huolimatta seitsemän uuhua ja jalostuspässin toissa viikolla. "Ei voida sanoa varmuudella, kumpi petti, aita vai koirat. Itse epäilen aitaa", Palojoki sanoo. Susiaitaan saa ainekset ilmaiseksi, mutta sen pystytys ja kunnostus on työlästä. "Susiaidan saa helposti rakennettua tasaiselle maalle suorakulman muotoiseksi. Kun mennään oikeasti maastoon kilometrien matkalle, rantaan ja kallioille, siitä on leikki kaukana." "Ruohoa saa olla ajamassa sähköistetyin aidan alta kahden viikon välein ja aitaan voi tulla monia muitakin toimintahäiriöitä." Sudet eivät ujostele pihapiiriä. "Lasten hiekkalaatikossa on ollut suden jälkiä. Heti, kun ihminen katoaa näkyvistä, susi voi ilmestyä paikalle."

Aktivistit "tarkastivat" tilan
Palojoen mukaan laumanvartijakoirat estävät tehokkaasti susivahinkoja. Sudet kuitenkin tottuvat nopeasti koiriin. Palojoki sanoo, että hän ei lastensa puolesta pelkää hysteerisesti susia. Ihmisten toiminta kuitenkin arveluttaa Palojokea. "Susiaaktivistit kävivät "tarkastamassa" tilan aiempien lammassvahinkojen jälkeen." **TERHI PAPE-MUSTONEN**
Susikeskustelu käy vilkkaana, sivu 7

Haapajärvellä Jarmo Paanasen tilalla susi kävi tappamassa vasikan taustalla näkyvän valkoisen mökin luona viime perjantain ja lauantaan välisenä yönä. Mökiltä on talon kuistille 30 metriä.

Susivahinkoja 2015

Tutkija: Susipelko voimakkainta Länsi-Suomessa

"Ihmiset suhtautuvat eri lailla susiin. Itä-Suomessa susia on paljon enemmän kuin Länsi-Suomessa, mutta siellä on totuttu elämään suden kanssa", kertoo Luonnonvarakeskus Luken tutkija **Sanna Ojalampi**. "Varsinais-Suomen alueella vaikuttaa muinainen historia. Siellä oli 1881–1882 harvinaisen vaarallinen, varmaankin vesikauhuinen naarassusi, jonka on sanottu tappaneen 22 lasta." "Tapaus on jättänyt perinnön, jota asukkaat kantavat suvuisaan."

"Historia on johtanut siihen, että pelko on herkeämpää ja tulee esille eri tavalla nyt, kun susi on tullut uudelleen näille alueille. Täytyy muistaa, että susi ei ole ollut Varsinais-Suomessa sataan vuoteen." Ojalampi on tutkinut susikannan leviämisen aiheuttamia ilmiöitä ja ihmisten pelkoja susia kohtaan. Hänen mielestään eri susialueilla asuvien ihmisten välinen yhteistyö voisi olla keino purkaa pelkoja ja vääriä käsityksiä. Erityisesti sutta pelkäävät pienten lapsien vanhemmat ja karjatilalliset. "Kyllä susipelon toisaalta ymmärtää, kun ajattelee sen tuhoa-

» Historia on johtanut siihen, että pelko on herkeämpää ja tulee esille eri tavalla nyt, kun susi on tullut uudelleen näille alueille.

SANNA OJALAMMI
van ne eläimet, joita tilallinen kasvattaa", Ojalampi sanoo. "Äänet, jotka kertovat, että sutta pelätään ja se halutaan tappaa pois, kuuluvat kuitenkin vähemmistöön." "Yleisesti sutta arvostetaan ja suomalaiset ajattelevat että se kuuluu Suomen luontoon. Susi on ihmisarka ja yöeläin. Mahdollisuus nähdä sutta on ihmiselle aika pieni." **TERHI PAPE-MUSTONEN**
Ojalamin haastattelu kuuluu Saisiko olla ympäristökonfliktisoppaa -hankkeeseen. Haastattelu on katsottavissa osoitteessa: https://www.youtube.com/watch?v=kbaW4J_rX4

Tarvitsetko maksuaikaa?
A-Rahoituksella saat kätevästi joustoa laskujesi maksamiseen.
Korko on tällä hetkellä 1,85 %.

A-Rehu
Ruokkii hyvää

Haluaisitko laskun meijerin kautta?
Kysy lisää rehutilausta tehdessäsi!

A-Maito
Rehut ja ruokintaratkaisut

Lisää seleenii!
A-Rehun maitotilan rehuissa on nyt entistä enemmän seleenii ja jopa puolet siitä on erittäin hyvin imeytyvää orgaanista seleenii.

TuhtiTäysrehu
TuhtiTäysrehu suunniteltiin tuottajien toiveiden mukaan:
runsaasti energiaa sisältävä rehu tuottaa entistä enemmän maitoa ja täydentää lehmien ruokintaa haasteellisen rehukesän jälkeen.

Tilaa helposti netissä: www.a-kauppa.fi tai puhelimella: 020 472 7060

